

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

БОКША Н. І., ЗАБИШНИЙ С.С. ВЛАСТИВОСТІ СУЧАСНИХ ТРИКОТАЖНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА КОНСТРУКТИВНЕ І ТЕХНОЛОГІЧНЕ ВИРІШЕННЯ ОДЯГУ	264
БОКША Н. І., ЛОЗИНСЬКА Т.А., СЕМЕДІЙ І.І. FAMILY LOOK ЯК НАПРЯМ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙН ПРОЕКТУВАННІ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ	266
БОРА Н. Ю. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ МАРКЕТИНГУ ЯК ФАКТОР АДАПТАЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	268
БОРА Н. Ю., ЙОВБАК К. СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ ПІДХОДИ ДО ПРОСУВАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	271
БОРА Н. Ю., МАЦАНИН А. УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	274
БОШОТА Н., МАРУК І. ІНВЕСТИЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПРОЦЕСАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД	276
БРАТЮК В.П, КАРАБИНЬОШ С. В. ЕФЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СТРАТЕГІЇ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	278
БРАТЮК В.П., МЕШКО Ю.Ю. ТЕНДЕНЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	281
БРОДОВИЧ Ю.Р., БРОДОВИЧ В.Ю. БІОТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЧИЩЕННЯ ДОВКІЛЛЯ: ПОТЕНЦІАЛ І ВИКЛИКИ В УМОВАХ ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	284
БРОДОВИЧ Ю.Р., БРОДОВИЧ В.Ю. ВИКОРИСТАННЯ БІОТЕХНОЛОГІЙ У БІОРЕМЕДІАЦІЇ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОЧИЩЕННЯ ДОВКІЛЛЯ	287
ВАСЕРУК Р.Г., ЛІНТУР І.В. ІННОВАЦІЇ В РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТРАНСПОРТУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	289
ВАСЕРУК Р.Г., РЕМЕЗ В. ІНОВАЦІЇ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ ТРАНСПОРТ СЬОГОДНІ	292
ДІДОВИЧ О.О., ВАСЬКО А.С. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	294
ВОЛОДЬКО Ю., КОВАЛЬ Т. ШТАНИ ЖІНОЧІ – ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ОГЛЯД	296
ГАВРИЛЕЦЬ В.М., КОРОЛОВИЧ О.О. ЕВОЛЮЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО СТРАТЕГІЧНИХ ПІДХОДІВ	299
ГАВРИЛЕЦЬ О. В., ГЕРЕВИЧ В. В. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСТАВОК В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	301
ГАВРИЛЕЦЬ О. В., МЕЛЬНИК Д. ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПОЛІГРАФІЧНОГО РИНКУ НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ	302
ГАЛАЙ Ю.М., ГОЛОВАЧКО В.М. АНАЛІЗ ЕФЕКТУ ФІНАНСОВОГО ВАЖЕЛЯ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО	304
ГЕРАСИМОВ В.В., МОЛНАР О.О., ШПАК І.І. ЗАСТОСУВАННЯ UPL МІКРОНТРОЛЕРІВ ПРИ РОЗРОБЦІ ІoT ПРИСТРОЇВ В ОБ'ЄКТАХ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	306
ГЕРАСИМОВ В.В., ПУПЕНА І.І., ЛОЯНИЧ С.А. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ РОБОТОТЕХНІКИ	308
ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю., ДЕРБАК Є.В. ВПЛИВ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	310
ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю., ЛУКАЧИНА Є.І. ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО	

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

Серед представлених продуктів слід акцентувати увагу на MATLAB [3]. Середовище MATLAB пропонує різноманітні способи програмування роботів, що відповідають потребам та уподобанням. Один з підходів використання MATLAB як самостійного середовища програмування, де користувач може розробляти, тестувати, налагоджувати та розгортати програмне забезпечення для роботів. MATLAB підтримує різні мови програмування для роботів, такі як C, C++, Python і ROS.

Література:

1. Проект-заявка гранту ERASMUS Plus – Digital Competence Through Introducing Robotics into Curriculum. Acronym: EduRob, 2024. https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/sectors/mizhnar_zvyaz/EduRob.pdf
2. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-p#n8>
3. MathWorks, «Simulink is for Model-Based Design». Доступно: <https://www.mathworks.com/products/simulink.html>

УДК 338.23:336.74:336.71-042.3:330(477):355.01(043.2)

ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів
Мукачівський державний університет
ДЕРБАК Є.В.
здобувач ОС Магістр спеціальності 051 Економіка
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Повномасштабне військове вторгнення Російської Федерації в Україну в лютому 2022 року призвело до глибоких трансформацій в українській економіці. Більшість традиційних макроекономічних моделей втратили свою ефективність через екстраординарні виклики: зруйнована інфраструктура, мільйони переміщених осіб, зменшення експортного потенціалу, проблеми з енергопостачанням і залежність від зовнішньої фінансової допомоги. У таких умовах перед Національним банком України постало складне завдання: забезпечити макроекономічну стабільність в умовах глибокої економічної та гуманітарної кризи. Монетарна політика стала ключовим інструментом у стримуванні інфляції, підтримці валютного курсу та забезпеченні фінансової стійкості держави.

До початку повномасштабної війни НБУ дотримувався режиму інфляційного таргетування із плаваючим валютним курсом. Після 24 лютого 2022 року пріоритети змінилися: головною метою стала фінансова стабільність за будь-яку ціну. Валютний ринок було фактично "заморожено", встановлено фіксований курс на рівні 29,25 грн/дол., запроваджено обмеження на операції та

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

капітальні потоки. Ці кроки дозволили уникнути паніки й стрімкого падіння курсу гривні в перші місяці війни.

Водночас НБУ змінив підхід до облікової ставки - традиційного інструменту стримування інфляції. У червні 2022 року її було різко підвищено з 10% до 25%, щоб пригальмувати девальваційні очікування та посилити привабливість гривневих активів. У 2023-2024 роках ставка коригувалася в залежності від інфляційних ризиків: знижувалася до 13%, а потім знову підвищувалася до 14,5% у грудні 2024 року [1].

Інфляція у 2022 році сягнула 26,6% - рекордного рівня за останнє десятиліття. Основними драйверами були порушення логістичних ланцюгів, знищення виробництв, падіння врожаю та девальваційний тиск. Однак згодом, у результаті жорсткої монетарної політики та налагодження імпорту, зростання цін почало уповільнюватися. У 2023 році інфляція знизилася до 5,1% - рівня, близького до довоєнних показників.

Проте вже в 2024 році спостерігалось нове прискорення інфляції: 12,9% у січні 2025 року. Це зумовлено наслідками масованих атак на енергетичну інфраструктуру, зростанням витрат бізнесу на електроенергію, логістику, охорону, а також збільшенням бюджетних витрат [2].

НБУ у 2022–2024 роках проводив валютні інтервенції, витрачаючи значні обсяги резервів на стабілізацію курсу гривні. У 2024 році було продано \$34,8 млрд - на 21,7% більше, ніж у 2023-му. У грудні 2024 року - рекордні \$5,3 млрд за місяць [2]. Такий рівень інтервенцій, попри величезні обсяги міжнародної допомоги, викликає занепокоєння через потенційну вразливість резервів.

У червні 2022 року НБУ встановив новий фіксований курс на рівні 36,57 грн/дол., а з 2023 року почав поступовий перехід до режиму керованої гнучкості [3]. Цей крок був необхідним для покращення конкурентоспроможності експортерів і зменшення тиску на резерви.

Війна суттєво обмежила можливості внутрішнього фінансування дефіциту. Саме тому міжнародна допомога стала головним джерелом покриття потреб бюджету та стабілізації валютного ринку. У 2024 році Україна отримала \$82,5 млрд зовнішньої допомоги, з яких понад \$60 млрд використано НБУ на валютному ринку. За рахунок цього міжнародні резерви на початку 2025 року досягли \$43 млрд - достатнього рівня для покриття імпорту на понад 5 місяців [2; 3].

Підвищення ставок стримало споживчий попит і кредитування. Протягом 2023–2024 років темпи кредитування бізнесу та населення залишалися на низькому рівні. Це ускладнює відновлення виробництва та інвестиційну активність. Проте реальний ВВП у 2024 році зріс на 3%, що свідчить про поступове відновлення економіки попри воєнні виклики.

У прогнозах НБУ передбачено, що у 2025-2026 роках економіка України зростатиме на 4,3-4,6% за умови збереження макрофінансової стабільності, міжнародної підтримки та покращення безпекової ситуації [4; 5].

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

Незважаючи на загальне визнання ефективності дій НБУ в умовах війни, у суспільстві та серед експертів точаться дискусії. Зокрема, критикується надто висока облікова ставка, яка веде до значних витрат бюджету на обслуговування ОВДП. У 2024 році такі витрати перевищили 77 млрд грн, тоді як ефект від залучення строкових гривневих вкладів був обмеженим [6].

Також обговорюється потреба реформування підходу до валютних інтервенцій, зменшення залежності від донорських коштів та створення стимулів для залучення прямих іноземних інвестицій.

Монетарна політика НБУ у воєнний період довела свою адаптивність, стійкість і здатність підтримувати макрофінансову рівновагу навіть в умовах безпрецедентних викликів. Різка зміна пріоритетів - від інфляційного таргетування до стабілізації - була виправданою і дозволила уникнути економічного колапсу.

Разом з тим, нові виклики потребують переосмислення ролі монетарної політики у повоєнному відновленні. Важливим є пошук балансу між стабілізаційними функціями НБУ і потребами розвитку - зниженням ставок, відновленням кредитування, підтримкою внутрішнього виробництва та стимулюванням інвестицій.

Успішна реалізація цих завдань можлива лише за умови продовження міжнародної підтримки, структурних реформ, подолання корупції та збереження незалежності центрального банку.

Література:

1. Економіка України в умовах війни: що з курсом, рівнем інфляції, держборгом і податками. URL: https://24tv.ua/economy/ekonomika-ukrayini-pid-chas-viyni-yak-pratsyuyeyakomu-stani_n2738579?utm_source
2. Центр економічної стратегії. (2024). Українська економіка у 2024 році: спецвипуск Трекеру. URL: https://ces.org.ua/ukrainian_economy_in_2024/
3. Економічна правда. (2024). Монетарна політика НБУ: наслідки для економіки і країни. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/05/10/713511/>
4. Національний банк України. (2025). Коментар щодо рівня інфляції у 2024 році. URL: <https://monetary-policy-debates.bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-rivnya-inflyatsiyi-u-2024-rotsi>
5. Reuters. (2024). Ukraine's c.bank lowers key rate to 13.5% in second consecutive cut. URL: <https://www.reuters.com/markets/europe/ukraines-cbank-lowers-key-rate-135-second-consecutive-cut-2024-04-25/>
6. Еспресо (2025). Держава витрачає колосальні ресурси на неефективну боротьбу з інфляцією URL: https://espreso.tv/poglyad-derzhava-vitrachae-kolosalni-resursi-na-neeefektivnu-borotbu-z-inflyatsieyu?utm_source

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>